

मन्दं गहति निचुम्पुणः । उणप्रत्ययो मुमागमश्च । यद्वा नीचैरस्मिन्काणान्ति नी-
चशब्देन कर्म कुर्वत्यवभृथो निचुम्पुणः । वीणस्थूणव्रणभूणेत्यादिना (29.) नी-
चैःशब्दोपपदात्काणतेः णकप्रत्ययान्तो निपातः धातोः पुम्भाव उपपदस्य निचुम्भा-
वश्च निपातितः । तथाविधावभृथ यद्यपि त्वं निचेरुरसि नितरां चरतीति निचेरुः ।
नितरां गमनशीलोऽसि तथाप्यत्र निचुम्पुणो भव मन्दगमनो भव । किम्प्रयोज-
नमिति चेत् उच्यते । देवैर्द्योतनात्मकैरस्मदीयैरिन्द्रियैर्देवकृतं रुविःस्वामिषु दे-
वेषु कृतमेनः पापं यदस्ति तदवायासिषमस्मिन्जलेऽहमवनीतवानस्मि । तथा
मर्त्यैः मनुष्यैरस्मत्सहायभूतैर्ऋविग्भिर्मर्त्यकृतं मर्त्येषु यज्ञदर्शनार्थमागतेषु कृतमव-
ज्ञातृपं यदेनोऽस्ति तदप्यहमवायासिषमित्यनुवर्तते । इदमस्मत्त्यक्तं (30.) पापं
यथा त्वां न व्याप्नोति तथा मन्दं गहति भावः । किं च हे देवावभृथाख्य यज्ञ रि-
पो वधात्पाहि पालय । रिपतेर्हिसार्थस्य द्विवत्तस्य पञ्चम्यां रूपम् । किम्भूता-
द्रिषः । पुरुराव्याः । रा दनि । पुरु बद्ध विरुद्धं फलं ददातीति पुरुरावा तस्मात् ।
आतो मनिन्नित्यादिना [पा० ३.२.७४.] वनिप् । विरुद्धफलदायी बधस्त्वत्प्रसादा-
दस्माकं मा भूदित्यर्थः ॥ ४८ ॥

VIII. पूर्णा दर्वि परा पत सुपूर्णा पुनरापत ।

वस्त्रेव विक्रीणावह्मैः इषमूर्जं शतक्रतो ॥ ४९ ॥

हे ऐन्द्रावनुष्टुभौ । साकमेधगतं कर्म किंचिदुच्यते ॥ का० [५. ६. ३४.] स्यात्त्या
दव्यादत्ते पूर्णा दर्वीति । दर्व्या स्यालीत ओदनग्रहणं करोति प्रथमया द्वितीय-
या तं जुहोति । हे दर्वि अन्नप्रदानसाधनभूते काष्ठादिनिर्मिते त्वं पूर्णा स्यात्त्याः
सकाशादन्नं गृहीत्वा पूर्णा भूत्वा परा पूर्णादेवोत्कृष्टा सती पत इन्द्रं प्रति गह ।
सुपूर्णा कर्मफलेन सुष्टु पूर्णा सती पुनरापत भूयोऽस्मान्प्रत्यागह । एवं दर्वि-
मुक्त्वा इन्द्रमाह । हे शतक्रतो बद्धकर्मन् इन्द्र त्वं चाहं चोभौ वस्त्रेव वस्त्रशब्देन
मूल्यं तृतीयायाः पूर्वसवर्णाः मूल्येनेव । इषमभीष्टं रुविःस्वत्पमन्नमूर्जं रुविर्दा-
नफलरूपं रसविशेषं च विक्रीणावह्मै परस्परं द्रव्यविनिमयरूपं विक्रयं कर्वा-
वह्मै । अहं तुभ्यं रुविर्ददामि त्वं मय्यं फलं देहीत्यर्थः ॥ ४९ ॥